

Sindikati so še vedno prepričani, da eden ključnih dokumentov o upravljanju še preostalega državnega premoženja obeta razprodajo državnih naložb. Enako razmišljanje se je začelo širiti tudi v vladnih sobanah. Bojan Velikonja

UPRAVLJANJE DRŽAVNEGA PREMOŽENJA

Država umirja privatizacijsko vneto

Napovedi o (raz)prodaji gospodarstva, ki naj bi jo pri- nesla strategija upravljanja državnih naložb, se niso uresničile. Ključne družbe bodo namreč še naprej ostale v državnih rokah, vlada Mira Cerarja pa očitno vse stavi na preporod energetike.

✂ Vesna Vuković, Tomaž Modic

Strahovi, da bo prišlo do (raz)prodaje slovenskega gospodarstva, so se očitno izkazali za neupravičene. Če se je še pred nekaj tedni zdelo, da se bo država umaknila iz vsaj nekaterih pomembnih družb in jih prepustila strateškemu vlagatelju, bodo ti načrti očitno splavali po vodi.

Iz predloga klasifikacije naložb, ki so ga pred politično razpravo o tem, katere družbe prodati in katere zadržati, pripravili na ministrstvu za finance, namreč izhaja, da bi lahko poleg že začelih prodajnih postopkov s seznama 15 podjetij za privatizacijo prodali kvečjemu nekaj drugih družb. Če bo vlada Mira Cerarja ugodila predlogu ministrstva, bi ključne družbe še naprej ostale v državnih rokah. Seveda če se bo s tem strinjal tudi državni zbor.

Družbe Zavarovalnica Triglav, Krka, Luka Koper, Pošta Slovenije, Modra zavarovalnica, Dars, Slovenske železnice (SŽ) in vsa energetika bodo potemtakem označene kot strateška naložba, tako da jih država ne bi smela

prodati oziroma bi morala v njih ohraniti večinsko lastništvo. Pri novomeški Krki je vlada utemeljila, da gre za enega največjih zaposlovalcev v regiji in državi, pri Modri zavarovalnici pa da upravlja pokojninski sklad javnih uslužbencev.

Pri tem je presenetljivo, da je nastajajoča strategija upravljanja državnih naložb še v začetku letošnjega leta predvidela, da bo Triglav pomembna naložba. Po tem scenariju bi država pomemben del lastništva prepustila tuji, veliki zavarovalnici, sama pa obdržala kontrolni, 25-odstotni delež. Nasprotovanje predstavnikov upokojencev in DeSUS je Mramorja očitno prepričalo, da Triglav ni naprodaj.

Na seji vlade burno o privatizaciji Žita

O tem, kako vroča tema je privatizacija, pričajo tudi dogodki iz vladnih soban. Tako Cerarjeva vlada niti na sredini seji še ni obravnavala predloga klasifikacije naložb. Po naših informacijah pa ministri niso mogli mimo razprave o zadnjih dogodkih, povezanih s privatizacijo. Minister za gospodarstvo Zdravko Počivalšek tako ni

skrival ogorčenja nad prodajo Žita, predstavniki vlade pa so se šele sedaj začeli zavedati nevarnosti prihoda špekulativnih kupcev. Tako naj bi iz vrst ministrov prišel predlog, da se privatizacijo ustavi, dokler ne sprejmejo sprememb zakona o prevzemih. Z njimi bi preprečili, da bi slovenske družbe kupovali finančno šibkejši kupci oziroma »na kredit«, kar se je v preteklosti že dogajalo.

Ko v Gospodarski zbornici Slovenije (GZS) na eni strani zatrjujejo, da je obsežnejša privatizacija ključna za to, da pride do učinkovitejšega gospodarstva, dobrih poslovnih rezultatov in jamstev za delovna mesta, sindikati vztrajajo pri svojem. Po včerajšnji seji ekonomsko-socialnega sveta (ESS), na kateri so obravnavali osnutek strategije, so namreč ocenili, da ta predstavlja temelj za razprodajo državnega premoženja in da bo na koncu od strateškega ostalo bolj malo. Vendar podrobnejši pregled naložb, ki naj bi jih prodajali v prvem valu, kaže na drugačno sliko.

Kakšna bo usoda Petrola?

Na seznamu družb, za katere bi lahko že v kratkem našli novega lastnika, je tako za zdaj manj kot deset imen. Med njimi so Telekom Slovenije, Adria Airways in Cinkarna Celje, katerih prodajo je potrdil parlament, med drugim pa bi prodajali tudi Cimosa, Peko in Cetus. Medtem bi v

družbah Sava Re, Geoplina, SIJ – Slovenska industrija jekla in DRI zadržali najmanj 25-odstotni delež in s tem preprečili morebitne statutarne spremembe ter selitev proizvodnje in dejavnosti v tujino.

Nekje do leta 2020, ko bi izpeljali potrebno poslovno in finančno prestrukturiranje podjetij, naj bi sledil drugi val privatizacije. Lastnika bi lahko iskali za Gorenje, Snežnik, novogoriški Hit, Terme Olimia, Terme Čatež in sklade tveganega kapitala, vendar mu ne bi prepustili celotnega lastništva. V teh pomembnih naložbah bi namreč država za zdaj ohranjala kontrolni delež. Vprašljiva je tudi usoda največjega naftnega trgovca.

Vlado je o pomembnosti Petrola prepričalo njegovo lastništvo v Geoplino, ki je edini lastnik Plinovodov, in družbe Instalacija, ki ima v lasti strateško pomembna skladišča nafte na Sermunu. Šele če bi Petrol te morebiti prodal državi, bi se bila ta pripravljena pogovarjati tudi o umiku iz njegovega lastništva.

Kljub temu je Metod Dragonja, državni sekretar na finančnem ministrstvu, kjer vodi oblikovanje strategije, pretekli teden napovedal precejšnje povečanje števila naložb, ki bodo naprodaj. Namesto 25 bi jih privatizirali okoli 60. Imen Dragonja ni razkril, je pa namignil, da bo šlo za »dobro razmerje med velikimi in malimi družbami«. Toda po dostopnih podatkih gre pri veliki večini za manj pomembne družbe, ki na leto ustvarjajo vsega nekaj milijonov evrov prihodkov, manjšinske lastniške deleže ali celo nasledje, neprodajljive naložbe. Omenimo jih le nekaj: 10 odstotkov Večera, 19 odstotkov Union Hotelov, 11 odstotkov Kompas MTS, 14 odstotkov HTG Hotelov, 10 odstotkov Perutnine Ptuj...

Vse stave na energetiko

Država naj bi tako kljub napovedim o več valovih privatizacije ostala lastnica pomembnega dela gospodarstva. Ključna pri tem je energetika, ki naj bi po naših informacijah predstavljala

levji delež tega premoženja, na njej pa naj bi temeljile napovedi o velikanskimi dobičkah, ki bi stekali v proračun. Energetika naj bi namreč po »prestrukturiranju« poslovala neprijetno boljše in letno izplačevala nekaj sto milijonov evrov dividend, kar ji ni uspevalo niti v časih gospodar-

skega razcveta. Realnost domače energetike je svetlobna leta od tega. Namesto dobička ta posluje z izgubo, ki bo zaradi 1,4-milijardne investicije v TEŠ 6 in drugih zgrešenih naložb verjetno prisotna še dolgo časa. x

Katere družbe bi lahko prodajali in kdaj

PODATKI dokumentacija Dnevnika

Prvi val prodaj

PRODANO
Žito

ŽE V PRODAJNEM POSTOPKU
Adria Airways, Cinkarna Celje, Telekom Slovenije

ZADRŽANJE KONTROLNEGA DELEŽA
Infra, Geoplina,
Pozavarovalnica Sava, SIJ Skupina

ODPRODAJA CELOTNEGA DELEŽA
Cimos, Peko, Cetis, Uradni list

MANJ POMEMBEN LASTNIŠKI DELEŽ
Perutnina Ptuj, Pomurske mlekarne

Drugi val prodaj (do leta 2020)

Hit, Terme Olimia, Terme Čatež, Sava Turizem, DTK Murka, Meta Ingenium, Prvi sklad, STH Ventures, Gorenje, Snežnik

OPOMBA: Pri vseh naložbah bi država in njene družbe obdržale najmanj kontrolni delež.

Premier po nasvete k direktorjem

Premier Miro Cerar naj bi se o strategiji in morda tudi imenih za privatizacijo pred mesecem dni posvetoval tudi z uglednimi slovenskimi gospodarstveniki. Po naših informacijah gre za predsednika Združenja Manager in generalnega direktorja družbe Danfoss Trata Aleksandra Zalaznika, prvega moža Petrola Tomaža Berložnika, prvo damo Domela Jožico Rejec, predsednika uprave Krke Jožeta Colariča, prvega moža Gorenja Franja Bobinca in predsednika uprave Kolektorja Stojana Petriča.

Predlog klasifikacije naložb

PODATKI dokumentacija Dnevnika

- V POSTOPKU PRODAJE
- STRATEŠKO (NAJMANJ 50,01 %)
- POMEMBNO (NAJMANJ 25 %)
- PORTFELJSKO (NAPRODAJ)

Abanka Vipava	100 %
Adria Airways	70 %
Banka Celje	100 %
Cetis	7 %
Cimos	7 %
Cinkarna Celje	11 %
Dars	100 %
Geoplina	40 %
Gorenje	17 %
Hit	20 %
HSE	100 %
Intereuropa	2 %
Kapitalska družba (Kad)	100 %
Krka	16 %
Loterija Slovenije	15 %
Luka Koper	62 %
Modra zavarovalnica	100 %
Nafta Lendava	100 %
NKBM	100 %
NLB	100 %
Peko	61 %
Petrol	20 %
Pošta Slovenije	100 %
Sava	11 %
Sava Re	25 %
SID – banka	99 %
SIJ – Slovenska industrija jekla	25 %
Slovenske železnice	100 %
Telekom Slovenije	67 %
Zavarovalnica Triglav	63 %

V tabeli so navedene le najpomembnejše družbe v lasti države.